Sybrand Buma – Verkiezingscongres 30 juni

Gesproken woord geldt

Als CDA hebben de afgelopen twee jaar veel meegemaakt.
In oktober 2010 hebben we verantwoordelijkheid genomen.
Met een dubbel gevoel gingen we de regering in –
want het nemen van die verantwoordelijkheid ging ten koste van onze eigen saamhorigheid.

Anderhalf jaar later kwamen we het Catshuis uit - met een kater.

En nu: in de wekelijkse peilingen staan we nog steeds laag.
De opgave waar we voor staan is groter dan ooit.

Maar onze saamhorigheid is misschien ook wel groter dan ooit!
We hebben elkaar weer gevonden.

Het is een moeilijke tijd om als politiek leider aan te treden.
Zeker als je in tijden van crisis het hele verhaal wilt vertellen.
Maar wat hebben we veel om voor te knokken!
Nederland is een prachtland!
En wij van het CDA willen dat zo houden!

Ik maakte laatst een fietstocht.
Een heel stuk langs de Vliet. Daarna de polder in.
Wat een genot en wat een prachtige omgeving.
Het was heerlijk om mijn hoofd leeg te laten waaien.
Tot ik bedacht dat de omgeving weliswaar prachtig was…

maar de weg onbekend.
Mijn I-phone ingeschakeld… en Google Maps bracht me thuis.

We leven in een maatschappij waar we oplossingen dichtbij de hand hebben.
Ik zoek … Wikipedia vindt.
En als ik het dan nog niet weet,
kan ik de vraag delen met mijn vrienden op Facebook, Linkedin of op Twitter. Ja ja,
daar zit ik sinds een paar weken óók op.

Informatie staat ons sneller ter beschikking dan ooit.
Dat versterkt ons gevoel van “maakbaarheid”.
Die maakbaarheid leek alleen maar groter te worden.
We wisten waar we heen wilden.
En ja, mensen maakten zich wel zorgen over de verruwing van de maatschappij –
maar binnen de eigen vier muren was de wereld tenminste nog helemaal in orde.

De economische crisis heeft daar een streep doorgehaald.
Baan, pensioen, biljetten uit de pinautomaat –
ze zijn niet meer vanzelfsprekend.
Het veilige huis daalt in waarde. Of blijkt onverkoopbaar.

En het merkwaardige is:
We zien geen massa ontslagen, deze crisis vult geen Malieveld:
Nee, deze crisis zit achter de voordeur!

En binnen vraagt iedereen zich af: wat zijn de gevolgen voor mij?

Tegelijkertijd spreken experts in televisieprogramma´s elkaar tegen. Goochelen
Europese ministers in Brussel met duizelingwekkende getallen.

En terwijl de politiek wikt – is het de financiële markt die beschikt!

De grip is weg.
En het vertrouwen van veel mensen in politici is weg!

Dat raakt mij bijzonder.

Als kind herinner ik me al dat mensen bij ons thuis aan de deur kwamen met hun problemen. Dat was vanzelfsprekend, want mijn vader was burgemeester in een kleine stad.

Als váder leerde hij me fietsen.

Als búrger-vader leerde hij me dat je altijd iets kunt doen voor de samenleving.

Hij op zijn beurt had dat weer van zijn vader meegekregen.
“Dienstbaar zijn aan de samenleving” heb ik dus met de paplepel ingegoten gekregen.

En in het grote geheel betekent dat:
Nederland is er niet voor de politiek, maar de politiek is er voor Nederland
Nederland is er niet voor het CDA, nee, het CDA is er voor Nederland.
U bent hier niet voor mij – ik ben hier voor u!

Europa is in crisis.
En we zullen er samen uit moeten komen.
Al die Europese landen doen me wel eens denken aan een peloton fietsers op een winderige dijk. Een aantal trekt het niet. Is even niet in staat op eigen kracht erbij te

blijven. Maar het peloton heeft zich wel tot doel gesteld SAMEN aan te komen. Want samen zijn ze sterker. En nu is het aan de voorhoede de achterblijvers tijdelijk mee te trekken.

Een zware rit.

Een tour die landsgrenzen overschrijdt.

Met een verantwoordelijkheid voor miljoenen Europeanen.

En… miljoenen Nederlanders!

Want ons land heeft Europa al helemaal nodig.

Of je nou tomaten kweekt ,

vrachtwagenchauffeur bent,

of in de Rotterdamse haven werkt -

je inkomen is afhankelijk van Europa.

De grootste afzetmarkt voor onze producten en diensten is Europa.

Dat is één.

En nog iets: in de wereld zie je dat er steeds meer machten opkomen. Rusland, China, Brazilië, India.

Als klein land kunnen we daar niet tegen op.

We hebben Europese onze collega´s hard nodig!

Ook in Europa geldt: Samen kunnen we meer!

We hebben in ons land wel vaker voor hete vuren gestaan.

Maar deze crisis is anders.

Deze crisis is ontstaan doordat we met zijn allen in Europa te veel geleend hebben.

Op de pof geleefd. Mensen, banken, ondernemingen –

maar vooral ook overheden.

Meer uitgegeven dan er binnenkwam.

De “te grote voet”.

De remedie?
Minder uitgeven - schulden afbetalen.
Makkelijk antwoord - razend moeilijke opgave.
Om wakker van te liggen.

Ik heb u net gezegd: ik wil het hele verhaal vertellen.

Natuurlijk zou ik graag zeggen: wij van het CDA hebben DE oplossing en weten het allemaal precies en ik beloof u, als wij maar ons programma uitvoeren –nogmaals, ik beloof het u - komt alles goed. U hoeft niets te doen, wij hervormen en bezuinigen zó dat u er niks van merkt!

En wat zou het leven gemakkelijk zijn als die anderen gelijk hadden met hun oplossingen uit de hoge hoed:

“Gewoon” de gulden terug in Nederland!

En die is dan zeker op de markt ook nog een daalder waard.
Nou bij het kraampje van Geert Wilders misschien.
Maar niet op de wereldmarkt, dat kan ik u verzekeren!

Juist nu, met de verkiezingen in zicht,
moeten wij politici het hele verhaal durven vertellen.
Hervormen, bezuinigen en investeren.
Te veel politici zijn bang voor baanbrekende beslissingen.
En toch zijn ze nodig, neem nou de woningmarkt.

Onze enorme “woonschuld aan de banken” zorgt voor problemen.

Dus moeten we die afbouwen.
Aflossen, de hypotheekaftrek beperken.
Allemaal zorgvuldig, dat is duidelijk. Maar het moet wel gebeuren.
En starters zullen we steunen. Met bouwsparen bijvoorbeeld.

Van groot belang ook is een modernere arbeidsmarkt.
We weten al zo lang dat die flexibeler moet.
Spanje deed het niet – Duitsland wel.
Als je kijkt waar beide landen vandaag staan is het antwoord duidelijk.

Zelfs de vakbonden weten diep van binnen dat de arbeidsmarkt hervormd moet worden.
De sociale partners, werkgevers en werknemers, waren niet bij de afspraken die we recent hebben gemaakt over die hervormingen.
Als we tot een uitwerking komen, wil ik dat mét werkgevers en werknemers doen. Het CDA wil samen bouwen aan de arbeidsmarkt van de toekomst.

En ik zie daar ook vernieuwing. Het CNV is een partner, De Nieuwe Vakbeweging met Ton Heerts aan het roer biedt wellicht ook een nieuwe kans. De SER krijgt een nieuwe voorzitter, Wiebe Draaijer.
Iedereen moet nu samen vooruit: werkgevers, werknemers en politiek.
In de jaren 80 haalde dat overleg ons uit de crisis. Laten we dat nu weer doen, een werkakkoord voor de arbeidsmarkt van de toekomst.
Samen kunnen we meer.

Of het nou de arbeidsmarkt is, de woningmarkt of de zorg - hervormingen zijn onontkoombaar. Voor gezonde financiën. Nu en in de toekomst.
Er is geen alternatief.
Want wij willen de volgende generatie niet met onze schulden opzadelen!

Wij gaan niet lenen op kosten van onze kinderen!

SP en PvdA willen dat wel.

Wij, het CDA, NIET!

Wat doen we WEL?

Wij kiezen voor

- werk
- gezin
- en samenleving

En wat dat CDA ten diepste raakt is:

Dat het land het kán.

Dat wij het samen kunnen...

Zeker, we moeten wel eerst de berg op!

Maar na die zware beklimming volgt de top.

Want samen staan we sterk – samen kunnen we méér!

- Werk
    - Gezin
    - Samenleving

Ik maak mij zorgen over de toenemende werkloosheid.

Ieder mens die ermee te maken krijgt is er een teveel.

Het CDA wil de kansen voor iedereen vergroten.

Als ik zeg “werk”, bedoel ik daarmee ook scholing.

En omscholing – een leven lang leren.

Geen kennis, geen innovatie. Geen innovatie, geen groei.

Daarom trekken we extra geld uit voor de technische vakken, duurzaamheid en energie.

Maar tegelijkertijd sterken we het beroepsonderwijs.

En de ambachtsschool willen we terug - in een modern jasje.
Kansen voor iederéén in het Nederland van morgen!

De arbeidsmarkt verandert.
Dat stelt ons voor nieuwe vragen. Ik denk aan ZZP ´ers.

Zij moeten samen hun inkomensbescherming kunnen regelen.
Het CDA wil daar voorwaarden voor scheppen.
Samen kunnen zij meer!

Ons tweede kernpunt: gezinnen.
Van alle verantwoordelijkheden die ik heb, weegt die voor mijn gezin het zwaarst. Het is een keuze die ik voor het leven samen met mijn vrouw heb gemaakt.
Het gezin is de meest nabije vorm van samenleven die er is. Ik vat het gezin op als iedere vorm van samenleven waar we in verschillende generaties met anderen verbonden zijn, elkaar steunen, voor elkaar zorgen.
Een samenleving in het klein
Het is daar waar je je thuis voelt.
Waar we waarden doorgeven. Het geloof. Gebruiken. Tradities.
Waar je als kind veilig kunt oefenen, om later een volwaardig lid in de samenleving te zijn.
Vorig jaar nog in een wereldwijde enquête kwamen onze jongeren er als de gelukkigste uit.
Wat een score!....
… En wat een verplichting!

En dus gaat het CDA gezinnen ondersteunen.
- Kinderbijslag houden we in stand.
- Kindgebonden budget hebben we verhoogd.

- De belasting voor mensen die werken gaan we verlagen. Zodat werken lóónt.
- En het CDA wil flexibele werktijden en uitgebreide verlofregelingen. Zodat werk en gezin makkelijker te combineren zijn.

Daar ligt onze toekomst!

De verantwoordelijkheid van ouders voor onze kinderen!
Van buren voor elkaar en de andere mensen in de straat!
Van collega's voor elkaar, van werkgevers voor werknemers en andersom!
Dát vormt onze samenleving!
Dat is ons derde kernpunt, de samenleving.

Tijdens de campagne voor de lijsttrekkerverkiezing,
was ik te gast bij kinderopvang „De Villa" in Utrecht.

Een kinderopvang die ouders zelf begonnen waren,
en volledig samen runnen. Ze doen boodschappen, schilderen,
klussen. En iedere ouder is een dagdeel verantwoordelijk voor de kinderen.

Makkelijk was het niet.
Ze kwamen heel wat hobbels tegen. Regels.
Want als we in dit land ergens geen gebrek aan hebben, dan is het wel aan regels. Ik denk wel eens: zelfs om van je nieuwe huis te drómen heb je in Nederland een bouwvergunning nodig!
Regels dus, van overheid, organisaties, en grote bureaucratische instellingen.

Maar deze ouders kregen het voor elkaar!
Iedere dag gaan hun kinderen naar „De Villa".
En dat bewijst: Sámen kun je meer…

Wij van het CDA willen beslissingskracht overdragen.
Van Den Haag naar de mensen in het land.
Niet instellingen in het leven roepen en geld erbij
- zoals linkse partijen dat willen -
maar het écht de mensen zelf laten beslissen!
We moeten zoeken naar een nieuwe rolverdeling.
Wat doet de overheid, wat kunnen mensen zelf?
Ruimte en vertrouwen zijn daarin sleutelwoorden.
Ik geloof erin dat iedereen die dat wil aan de samenleving kan bijdragen.
Met minder regels.... kunnen we méér.

Vrienden,
De uitdaging waar Nederland voor staat is enorm.
Maar almaar praten over de enorme afmetingen van de crisis – maakt hem tot een onbedwingbare berg. Dat verlamt. Dan dreigt het gevaar dat we ergens halverwege die berg de fiets aan de kant gooien.
Band plat.
Longen leeg.
Moed verloren.
Gestrand.

Wij van het CDA gáán voor die tocht naar de top.

Maar ook als CDA zelf moeten wij een berg beklimmen.
De helling is steil – de tijd kort.
We hebben goede kandidaten, vernieuwende ideeën en een zelfbewust programma. U heeft daar op dit congres aan bijgedragen.
Èn we hebben:

- uithoudingsvermogen.

- Overtuigingskracht.
- en misschien wel het allerbelangrijkste: Teamgeest.

Wij binnen het vernieuwde CDA hebben team-geest!

Ik daag u en jou uit: stap met ons op.

Neem het stuur in de hand.

En trap, al is het in het kleinste verzet… maar trap méé.

Dan komen we er.

Dan komen we er samen.

Want samen….- kunnen we méér!!!